

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת שמיני

אור

מידת הצביעות

ויקרא פרק יא (ג) כל מפרסת פרסה ושפעת שפע פרסת מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו: (ד) אך את־זה לא תאכלו ממועלי הגרה וממפרסי הפרסה את־הגמל כי־מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפרסי טמא הוא לכם: (ה) ואת־השפן כי־מעלה גרה הוא ופרסה לא יפרים טמא הוא לכם: (ו) ואת־הארנבת כי־מעלת גרה הוא ופרסה לא הפרסה טמאה הוא לכם: (ז) ואת־החזיר כי־מפרים פרסה הוא ושפע שפע פרסה והוא גרה לא־יגור טמא הוא לכם: (ח) ואת החסידה האנפה למינה ואת־הדוכיפת ואת־העטלף:

שאלות:

א והקשה הכלי יקר מאחר והתורה מתנה את טהרת בעלי החיים בתנאי שיש שני סימני טהרה והן מפרים פרסה ושופע שפע, א"כ בעלי חיים שאין להם סימני טהרה טמאים, אולם נמצאו ארבעה בעלי חיים שיש להם סימן טהרה אחד ולכן טמאים, נמצא סיבת טומאתן הוא הסימן החסר, ומדוע התורה כותבת הסיבה הראשונה לטומאתן את הסימן טהרה אצל הגמל השפן והארנבת כי מעלין גרה ואצל החזיר כי מפרים פרסה, הלא זה סימן לטהרו ולא לטמאו? **ב** זאת ועוד החסידה אשר נקראת על שם החסד שגומלת עם הברותיה זו סיבה לטהרה ומדוע נכללה בין העופות הטמאות עם שם כזה?

אופי חברתי לא תקין:

אחד הדברים הקשים שאדם נכשל בהם שיהיה תוכו כבדו מאחר ופעמים רבות כל מעשיו של האדם הם נעשים רק בכדי להראות לאחרים את צדקותו וכן להיראות יפה נפש כלפי חוץ אך בתוכם מתהלך רק רוע, ובכך מתהדרים אנשים כיצד להבליט פעולות אשר בהן מראין את עצמן בצד היפה למען להטעות את האנושות ולקבל רקורד ולצבור נקודות לטובה והכל בכדי להשיג את תאוותיו, אך כאשר בודקים לעומק רואים שמאחורי הפרגוד מסתתרים דברים אחרים לחלוטין והמבחן לכך כאשר הוא בפני עצמו הן תפילתו והן מעשיו נראים אחרת לגמרי כרחוק מזרח ומערב, ואף יש בתוכו שנאה ורוע שאין לו אח ורוע, ולכן התורה מלמדת שתכונה זו מאפיינת את החזיר והחסידה הטמאים כאשר נבאר.

תוכחה הנביא ירמיה על פיו וליבו שאינם שווים:

והנה נקדים שכבר הוכיח הנביא על גנות מידת הצביעות ככתוב בירמיהו פרק ט (ז) הֲיָן שוֹחֵט שְׁחוּטָא לְשׁוֹנֵם כְּרֻמָּה דְבָר בְּפִיו שְׁלוֹם אֶת־רַעְהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יִשְׂנֵם אַרְבּוֹ: (ח) הֲעַל־אֱלֹהִים לֹא־אֶפְקְדִיבֶם נְאֻם־יְקֹקֶק אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־פִּזָּה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשׁוֹ: וכתב החפץ חיים בשפת תמים פרק א כמו המתעה את חבירו שיאמין בו כי הוא אוהב ורע נאמן עמו, ומתכוין בזה כדי שיבטח בו ולא ישמר ממנו ויוכל להדיח עליו רעה, גם זהו עון פלילי, והוא משנאוי ה' עבור זה כמו שאחז"ל (פסחים קי"ג ב) שלשה הקדוש ברוך הוא שונאן, ואחד מהן המדבר אחד בפה ואחד בלב. גם הקדוש ברוך הוא מתנקם בו עבור מדה רעה זו, כמו שנאמר בירמיה (ט' ז') בפיו שלום את רעהו ידבר, ובקרבו ישום ארבו, ונאמר אחריו: העל אלה לא אפקד בם נאום ה' אם בגוי אשר כזה לא תתנקם נפשו.

תקנו לומר בתפילה יהא ירא שמים בסתר כבגלוי:

עוד מסופר במסכת ברכות דף כח ע"ב כשהלה רבי יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו לבקרו אמר להם יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם. אמרו לו תלמידיו עד כאן. ואמר להם הלואי, תדעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם וכו': והביא את הדברים בפרי חדש אורח חיים סימן מו סעיף ח וכתב מטעם זה תקנו לומר בתפילה לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר כבגלוי.

אל תסתכל על הקנקן אלא במה שתוכו:

וכבר אמר התנא במסכת אבות פרק ד משנה ב רבי אומר אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו יש קנקן חדש מלא ישן וישן שאפילו חדש אין בו: ולכן מבואר מנהגו של רבן גמליאל במסכת ברכות דף כח ע"א שהיה רבן גמליאל מכריז ואומר כל תלמיד שאין תוכו כבדו לא יכנס לבית המדרש. וביאור הדבר היות ורבן גמליאל פחד ללמד הצבועים שישתמשו בתורתן להטעות בני אדם ולהכשילם.

הצבוע הראשון כבריאה עשיו כי ציד בפיו:

ואכן הובא שהצבוע הראשון כבריאה היה עשיו כמבואר במדרש אגדה (בובר) בראשית (פרשת תולדות) פרק כח פסוק כח כי ציד בפיו. שהיה מכבד את אביו ומה שהיה צד היה אוכל אותו אביו: ד"א כי ציד בפיו. היה שואל לאביו היאך מעשרין את המלח ואת התבן, והיה יצחק אוהבו סבור בו שהוא מחמיר במצות, והוא לא היה שואל אלא לרמות את אביו. ואכן הצליח להטעות את אביו שיברכו במקום לברך את יעקב.

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המפתח מעיני בני אדם להתענות המור יותר:

ובזה נבוא לביאור פרשתנו שתורתנו הקדושה מלמדת אותנו שאותן בעלי היים הסיבה הגדולה לטמאן בגלל שיש להם רק סימן טהרה אחד, בהיות ומנסים לתעתע בבני אדם במה שמראין את סימן הטהרה ומסתירים את סימן הטומאה. עיין בבלי יקר והדבר מלמד על הנהגת בני אדם בצורה השלילית. וכך הדבר בעוף החסידה התשובה כי גומלת חסד רק עם הברותיה מראה על האנוכיות. **בן כתב לתריץ הכלי יקר ויקרא פרק יא פסוק ד וז"ל את הגמל כי מעלה גרה הוא.** הוה ליה לומר כי פרסה איננו מפרים שזה עיקר טעם אל הטומאה וכן בשפן וארנבת קשה זה, ובהזיר אמר כי מפרים פרסה הוא הוה ליה לומר כי אינו מעלה גרה, ולמה התחיל בכולם בסימן טהרה שלהם? וביאור ענין זה שסימן טהרה שבכולם מוסיף טומאה על טומאתו, בדרך שאמרו בעשו (בראשית רבה סה א) שנמשל לחזיר שפושט את טלפיו להראות כאילו כשר ותוכו מלא תוך ומרמה וזה מורה על כל מי שאין תוכו כברו כמדת הצבועים המראים את עצמם כשרים והמה בלי ספק גרועים מן הרשע הגמור שתוכו וברו שוין לרעה, כמו שפירש רש"י על פסוק (בראשית לו ד) ולא יכלו דברו לשלום, ועל כן הפרסת פרסה בחזיר הוא סימן טומאה לפי שבפרסה זו הוא יכול להטעות הבריות ולהראות כאילו הוא כשר וכן בהיפך זה כגמל ושפן וארנבת, ואף על פי שכל מדות אלו אינן שייכות בבהמות מכל מקום הם מולידים תכונה רעה זו בגוף האוכלם כי כל אוכלם יאשמו (על פי ירמיה ב ג) להיות מן כתות הצבועים המראים את עצמם כשרים כמו עשו וחביריו עכ"ל:

ברומה לכך הדבר נלמד מנגע הצרעת:

כתב בספר אהל משה ויקרא. ואם פרוה תפרה הצרעת בעור וכסתה הצרעת את כל עור הנגע ומהר את הנגע כלו הפך לבן טהור הוא. ויש להבין מדוע אם כסתה הצרעת את כל בשרו הוא טהור ודוקא אם הנגע במקצת בשרו הוא מטמא? וראיתי לבאר שהנה אנשים המפורסמים ברשעותם קשה להם להזיק לאחרים מפני שנוהרים מהם אך יש להזהר מאלו אשר רשעתם טמונה נסתרת מעיני בני אדם וכמו שאמרו חז"ל הזהרו מן הצבועים. וכן הוא אצל המצורע שאמרו חז"ל שחטאו הוא לשון הרע מחויב לישב מחוץ למחנה שלא יתערב בין אחרים וגם בעצמו יטמא טמא יקרא לגלות לאחרים רשעתו אבל אם פרוה תפרה הצרעת וכולם יודעים כבר את רשעתו ונשמרים ממנו אזי אינו צריך לישב עוד מחוץ למחנה ולכן מטהרו הכהן כי לא יזיק לאחרים יען נראה נגעו.

הזהרו מן הצבועים:

ועל כך אמרו חז"ל במסכת סוטה דף כב ע"ב אמר לה ינאי מלכא לדביתיה אל תתיראי מן הפרושין ולא ממי שאינן פרושין, אלא מן הצבועין שדומין לפרושין, שמעשיהן כמעשה זמרי ומבקשין שכר כפנחס. וכבר אמר דוד המלך עליהם. רוממות אל בג'רונם וחרב פיפיות בידם. תהלים פרק קמט (1): ופרש"י מסכת סוטה דף כב ע"ב אל תתיראי מן הפרושין – שהפרושין היו שונאין אותו לפי שהרג מן החכמים הרבה ונהפך להיות צדוקי כדאמר בקידושין (דף סו) וכשמת היתה אשתו יראה מהן שלא יעבירו המלוכה מבניה והיתה אומרת לו לבקש מלפניהם עליה ואמר לה אל תתיראי מן הפרושין שצדיקים הן ולא יגמלוך רעה ולא לבניך שלא חטאו להם. ולא ממי שאינן פרושין – שהם אוהביי. אלא מן הצבועים – כלומר שאין מראיתם כתולדותם אלא צבועין מבחויץ ואין תוכן כבדם. שמעשיהם כמעשה זמרי – שהן רשעים ומבקשים שכר כפנחס אומרים לבריות לכבדן כפנחס ואיכא דמפרש לה לענין צניעותא. ללמדנו עד כמה גרוע ומסוכן האדם שלוקה במידת הצביעות.

ביאור הרברים ומעשיות המלמודות על מידה רעה זו:

וכתב הגאון רבי צבי הירש קאדיינזור זצ"ל בספרו קב הישר פרק נב לבאר ז"ל שלמה המלך ע"ה כתב בספרו, "אל תהי צדיק הרבה ואל תרשע הרבה", וכן אמרו רז"ל במס' סוטה, "הזהרו מן הצבועים שדומים לפרושים שעושים מעשי זמרי ומבקשים שכר כפנחס". והנה לפעמים האדם יראה לעינים שאיש אשר הוא עוסק תמיד בתפלה בכוונ' והולך בתפילין כל היום אתה סובר בדעתך שהוא איש ישר וכשר באשר שתמיד הוא עומד במלאכת השמים, אבל אין אתה יודע מה שהוא בלבו. ובא וראה מה שהביא במדרש פסיקתא רבתי, "מעשה באיש עשיר אחד שהיה לו סך עצום ורב והיה למדן מופלג והסיד במעשיו, ולעת זקנתו היה בדעתו לילך וליסע לארץ ישראל, ובנסיעתו בדרך הגיע לעיר אחת קהלה קדושה מערי הישמעאלים, וראה אדם אחד ושמו ר' אלכסנדר שהיה רוב היום בב"ה עוסק בתפלתו ועומד בטלית ותפילין והיה סובר בדעתו שהאיש הנ"ל שעוסק בתפלתו הוא איש כשר ונאמן, והמתין האיש העשיר עד שסיים תפלתו ואמר לו בבקשה ממך באשר שאני היום מארץ נכריה והארץ היא משובש'בגייסו' והיילות ומתיירא אני ליסע עם הממון שלי מחמת אחריות הדרך, קח מאתי הממון עם האוצר כלי כסף וכלי זהב תחת ידך עד בואי אליך כי בדעתך ליסע בעצמי להכין לי איזה עיר ובית לישיב בארץ ישראל. והשיב לו ר' אלכסנדר טוב הדבר תן לי את ממונך עם הארגו ואני אציג המטמון שלך בתוך החדר אשר אוצרותי שמה, ואתה לך לשלום לארץ הקדושה, והבטיח לו כשיחזור לבא אליו אזי יתן לו הפקדון במלואו, וכן עשה העשיר הנ"ל ונתן לו הארגו עם המעות וכליו כלים מכלים שונים בפקדון, והלך העשיר עם אשתו לשלום לארץ ישראל ובהר לישיב

בית: רה' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רה' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

בק"ק חברון. וחזר בעצמו אחר הממון ופקדון שלו, וכאשר ביקש העשיר פקדונו מהאיש ר' אלכסנדר המתפלל בתפילין ומלית אז כיהש בו האיש ואמר לא ידעתך ומעולם לא ראיתך בעיני, וחרד האיש העשיר מאד ונפל על פניו ובכה והתחנן לו והאיש אטם אזנו ממנו והעיו פניו עליו וקלל אותו ואמר שמעולם לא לקח ממנו שום פקדון. והלך האיש העשיר ממנו בפחי נפש והלך לבית הכנסת ונשא לבו אל השמים ואמר, "רבש"ע אתה אדון הכל עליך יש לי התרעומת כי סבור הייתי שהאיש ר' אלכסנדר הוא צדיק גמור באשר שראיתי אותו מעוטף במלית ותפילין רוב היום, ועומד ומתפלל לפניך בכוונה גדולה ועכשיו אני רואה שהוא עושה הכל ברמאות ואין לבו שלם אתך, לכן אני מוסר דיני לשמים שתנקום את נקמתי ממנו כדי שידעו הכל ידך הגדולה והגבורה, אין לי שום תרעומות על שום בריה כי אם עליך". ובכה בלב נשבר ומר ומיד נגלה אליו אליהו הנביא ואמר לו, אל תירא לך אצל אשתו ואמור לה סימן שאכל זה הפסח הוא ואשתו המין, וגם סימן שני אמור לה בשביל בעלה שאכל גם ביום הכיפורים בהשכמה קודם שהלך לבית הכנסת, וכשהלך בעלה רבי אלכסנדר לחוץ, לשוק באיזה משא ומתן, הלך האיש העשיר לאשתו ואמר לה הסימנים הנ"ל. ומברה אשתו שבעלה צוה כן, ותיכף הלכה והחזירה לו הפקדון, והלך העשיר בשמחה ובטוב לבב לדרכו לשלום. וכשבא ר' אלכסנדר לביתו ספרה לו אשתו איך שנתן העשיר הסימנים הנ"ל והיא החזירה לו הפקדון, אז אמר ר' אלכסנדר כאשר נתפרסם הדבר שהוא רשע גמור, הלך והמיר דתו הוא ואשתו ימח שמם וזכרם". ועל כן אל יראה האדם לעינים לסמוך על האדם עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחס, אלא יראה האדם מי שהוא צדיק ועומד בצדקתו בממון, שאינו מבקש ממון של אחרים זהו צדיק גמור. ובא וראה שהוא מרגלא בפומי' דאינשי הזהר מן הצבועין והשמר מן וצדקתך, ושמעתי מעשה שהיה איש זקן עשיר גדול, והיה לו רק בן יחיד בחור יפה עינים וחכם מאוד, ויהי היום ויקרבו ימי הזקן למות וקרא לבנו הבחור וצוה לו קודם מותו ואמר לו, בני הנני נוחל לך ממון רב אוצרות גדולות שיהיה לך כל טוב כל ימי חיך, ואני מצוה לך שתשמור את עצמך מן הצבועין ומן אנשים שהמה עוסקים בחסידות הרבה חוץ מטבע הבריות, כי כך מראה את עצמם שהן חסידים אבל שבע תועבות הן בלבם, והזהר מן וצדקתך ואז יהיה לך ולזרעך כל טוב כל הימים. מת האיש הזקן ואח"כ נשא הבחור בתולה יתומה ענייה אחת יפת תואר מאוד באשר שישרה בעיניו, ואחר הנשואין שמח באשתו והיתה צנועה וחסידה בעיני בעלה, וכמו ד' או חמש שנים אמר הבעל לאשתו בואי עמי לטייל ברחובות ובשווקים לראות בטוב הארץ, ואמרה לו אשתו לא אלך פן אשא עיני אל אנשים אחרים או אנשים אחרים יתנו עיניהם בי ואני מכשילה אותם, אז אמר בעלה בלבו אף היא נראית כצדקת וזכר את צוואת אביו ושתק, והלך בעצמו לשוק יחידי. מה עשה האיש הנ"ל כמו חצי שנה אחר זה המעשה הלך וצוה לעשות לכל החדרים שבביתו שני מפתחות ונתן מפתח א' לכל חדר וחדר לאשתו ומפתח א' לקח לעצמו, ולא הגיד לאשתו שיש לו עוד מפתח, ויהי היום אמר הבעל לאשתו שהוא צריך לילך למרחקים לקנות סחורות ושתכין לו צדה לדרך, וכן עשתה אשתו כי היתה סבורה שבעלה יסע ממנה כדרך כל הארץ. וליום מחרתו נסע הבעל ממנה והיא סברה שהלך בעלה למרחקים. אבל הבעל עשה בערמה וכשיחה חצי פרסה מחוץ לעיר צוה לעגלון לשוב ולילך עליר ולא שב לביתו כי אם לבית האושפיוז אשר אורחים שמה, וכאשר הגיע החשך בלילה הלך העשיר לביתו ופתח פתח ראשון בביתו, ואח"כ הלך מחדר לחדר עד שבא לחדר אשתו שהיתה ישינה, והיה ערל שוכב עמה במטה, וכשראתה האשה שבעלה הוא בחדר אמרה להערל שיקח חרב וידקור את בעלה, והוא היה מתירא והלך לו מחוץ לביתו, ומרוב הצער שלו הלך ושכב בשוק וישן שם, ובאותו הלילה נגנב מהמלך של אותו העיר אוצר א'. ולקח הגנב מאתו כל האבנים טובות של המלך, והיתה צעקה גדולה בארמון המלך וצוה המלך לחפש בכל הדרכים ובבתים חיפוש אחר חיפוש, והלכו עבדי המלך בכל העיר ההיא ומצאו להאיש שוכב וישן על הרחוב. ואמרו בלבם שהוא הגנב ותפסו אותו, ונגמר דינו למיתה אחר העינים קשים שנפסקו לו, ואח"כ כשהיו מוליכין אותו לתלותו על העץ הלך כומר אחד עמו כסדר האומות, ואותו הכומר היה חשוב וגדול אצל המלך והיה הכומר מדבר על לבו שימיר דתו, ואח"כ היו מוליכין אותו דרך אחד שהיה שם אשפה, והיו תולעים יוצאין מהאשפה על הארץ, ואמר הכומר להתליין שיסבב את האיש סביב להתולעים שלא ימית את התולעים מאחר שהתורה הזהירה "ורחמיו על כל מעשיו", אמר האיש בלבו אף הכומר מן הצבועים של וצדקתך, אמר האיש לעבדי המלך שהוא והכומר היו עושין הגניבה בחצר המלך, ומיד תפשו השומרים גם לאותו הכומר. וצוה המלך לחפש בחדר הכומר הגדול ומצאו שם כל הגניבה, ואח"כ שאל המלך את האיש מה שייכות היה לו אצל הכומר, התחיל האיש לספר להמלך מצוואת אביו ומה שאירע לו עם אשתו הזונה, ומה שאירע לו עם הכומר, ולכן היה נוקם ונוטר להכומר שהיה רוצה להיות צדיק הרבה, וצוה המלך תיכף לתפוס את אשתו הזונה ומצא שכדבריו כן הוא, וצוה המלך להשיב את האיש לביתו כבראשונה, ואשתו צוה להסיר את ראשה עם הזנאי, ואת הכומר צוה לתלותו על העץ. על כן נלמד מזה המעשה שלא יסמוך האדם במה שיראה בעיניו שהוא הולך תמים, כי אין האדם יודע מה שהוא בלבו. הכלל הזה נקוט בידך מי שאינו רוצה להנות בממון של חבירו, ומכל שכן שאין רוצה בממון של גזל או ממון של גניבה, ומשאו ומתנו הוא באמונה, הוא איש צדיק וישר בודאי. אבל כשהאדם רואה את חבירו נושק התפילין ומתפלל ואינו עוסק במשא ומתן באמונה צריך

בית: רה' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רה' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

להרחיק ממנו בכל מיני הרחקות כי עיקר היראה והצדקות הוא בממוץ, וכל אדם שהוא עומד בצדקתו על ממוץ זה הוא צדיק גמור, ועליו נאמר, "יגיע כפיך כי תאכל (ביושר) אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא" אמר:

כמה מעשים עם הבכא סאלי זצ"ל שהקפיד להרחיק הצביעות: דע לפני מי אתה עומד:

ומעשה היה בשנת התשכ"ז בחוה"מ סוכות ישבנו עם רבינו באחת הסוכות למעלה ממנין אנשים הגיע זמן תפילת מנחה ואחד מן הנוכחים שהפץ היה להראות את עצמו שהוא חסידא קדישא וליצור רושם של גברא רבא ביקש מרבינו רשות להיות שליה ציבור ורבינו נענה לבקשתו. מהתחלת התפילה החל להתנועע ולדקדק יתר על המדה בהטעימו ובהדגישו כל מלה שיוצאת מפיו ובפרט בתפילת לחש החל לנוע כלולב מוליך ומביא ומעלה ומוריד כשביקש לומר חזרת הש"ץ ביקש רבינו ממנו לתת לאדם אחר לומר את החזרה עם סיום התפילה ולאחר שהתפזרו המתפללים שאל הנ"ל את רבינו מדוע כבודו לא הניח לי לסיים את התפילה כשליח ציבור ענה לו רבינו יש לך יותר מידי תנועות דע לך כשאתה עומד בתפילה אתה עומד בפני ה' ב"ה ואך ורק אתו לא אתי ולא עם שום נברא זכור ואל תשכח דע לפני מי אתה עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה וברוך שמו ומהיום והלאה אל תנסה ליצור רושם על בני אדם כי בוחן לבות וכליות ה'.

מי יאכילנו בשר במדבר יא יה:

שוב מעשה באברך שהיה מבאי ביתו של רבינו רצה אותו אברך שאדמו"ר יכבדו יותר משאר הבאים לבית והחליט להפגין את חסידותו בפני אדמו"ר באחת ההילולות שערך רבינו בתוך חוג מצומצם של המקורבים השתתף גם אותו אברך כאשר הביאו את מנת הבשר לשולחן לחש אותו אברך להתן רבינו אמור לאדמו"ר כי אני לא אוכל בשר וכפל את דבריו פעמיים שלש ראה רבינו את אותו אברך מתלחש ושאל מה הוא לוחש שם נמנעו המסובים לומר לאדמו"ר את דברי אותו אברך. גזר רבינו על אותו אברך אמור מה היית לוחש אינני אוכל בשר ענה האברך מדוע שאלו אדמו"ר הושש אני לכשרות השחיטה והבדיקה ענה בקול רועד ובגמגום. העמידו רבינו על עומדו ואמר לו גדולים ממך בתורה וביראה מסובים בשולחן ואינם חוששים ואתה חושש לכשרות אתמהא ולכן אתה תאכל כעת בעמידה את כל הבשר המובא לשולחן אותה אכילה הספיקה לאברך למשך כל ימי חייו.

לכבוד עצמו הוא דורש:

ראש ישיבה גדולה היה מבקר תכופות אצל רבינו עם קבוצה מתלמידיו בכל ביקור היה בא עם קבוצה אחרת ומכבד את האדמו"ר בכל גינוני הכבוד האפשריים מנשק את ידיו עשרות פעמים מפזר שבחים על גבי שבחים ומתרפס בפני אדמו"ר כעבד בפני רבו ורבינו סובל הכל בדומיה. אמר אדמו"ר לאחד ממקורביו החושב אתה כי הוא באמת מתכוין לכבדני כונתו היא להראות לתלמידיו כיצד יכבדו אותו וכל גינוני הכבוד שהוא חולק לי אינם אלא לכבוד עצמו. בבוא אותו ראש ישיבה בפעם אחרת לפני אדמו"ר אמר לו אדמו"ר בעיניינות לא כדאי לבטל תלמוד תורה כדי לבקרני מוטב שתשבו ותלמדו ותהגו בתורה מאשר לבטל זמן על נסיעות וכלשון רבינו ישיבה כמשמעה לשבת ולא להסתובב.

הוי חכמים בעיניהם ישעיה ה כא:

וכשראה רבינו אנשים גדולים בתורה שנתפשו ביצר הגאווה ומחזיקים עצמם כחכמים גדולים מאד קנה את הספר רוחות מספרות של הרה"ג ר' יאודה פתייה זצוק"ל המדבר בעונשים הקשים שמקבלים הנשמות והרוחות וכתובים שם מעשיות ועובשים קשים מנשוא המבחיילים הרעיון אשר סיפרו לו הרוחות שלח להם את הספרים הנ"ל במתנה כדי שיקראו בספר וכלשונו שיבינו מה הולך בעולם ולא יחשבו שהעולם הפקר והם חכמים גדולים.

מוסר השכל:

עלה בידנו ללמוד עד כמה מגונה ומסוכנת מידת הצביעות שכל עבודת השם והנהגתו היא היצונית לכן יבחן את עצמו שאינו מרמה את הבריות במעשיו והוא עושה הצגה היצונית כמעשה עשוי להראות עצמו שמדקדק בחומרות דק מן הדק ומאידך מסוגל לרמום ולפגוע בחברו ואינו נזהר בנזקי ממוץ של אחרים מאחר ולא יתכן אדם שבאמת ירא שמים מקפיד בדברים הקטנים דרבנן או מנהג טוב ומזלזל באיסורים דאורייתא זו הוכחה ברורה שהוא מהצבועים אשר מאוס ושנוא על השם יותר מהרשעים בהיותו נזהר מנהג החזיר להטעות את הבריות במעשיו, כאשר לאחרונה נתגלה לצערנו באחד הישיבות החשובות כיצד הצדיק של הישיבה אינו מניח תפילין לאחר שעקבו ועשו סימנים ברורים, הרי לך שגם אדם שמראה במעשיו צדקות עד שמטעה את חבריו שהוא הצדיק של הישיבה ומסוגל לא להניח תפילין באופן קבוע ולהיכלל בהגדרת חז"ל בכלל פושעי ישראל רח"ל, ולזאת חובת האדם להקפיד על העיקר ויהיה הולך ומוסיף אך לא יזלזל בעיקר ויהרר בחומרות מאחר והיא ממידת הצבועים, יעזור השי"ת שנזכה להיות כינים בעצמנו ויהיה תוכנו כברנו ופינו וליבנו יהיו שוים ובה נחיה אהובים למעלה ונחמדים למטה ונתברך בכל הברכות שבתורה אמץ ואמן.

החורם בכרכת שבת שלום ומבורך.

הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

בית: רה' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רה' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800